

VEČERNIK

POŠTINA PLAĆANA V GOTOVINI

Leto XIII.
Štev. 97

TELEFON: UREDNIŠTVA 25-67
UPRAVE 28-67
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 11.409

Maribor, petek 28. aprila 1939

NAROCNINA NA MESEČ:
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din,
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1—

Uradno obvestilo o sporazumu

Včeraj v Zagrebu med predsednikom vlade Dragišo Cvetkovićem in dr. Mačkom skleneni sporazum bo objavljen, čim ga potrdijo še merodajni faktorji — Ministrski predsednik se je takoj po parafiranju sporazuma vrnil v Beograd

ZAGREB, 28. aprila. ČIM JE BIL VČERAJ SESTANEK MED MINISTRSKIM PREDSEDNIKOM DRAGIŠO CVETKOVIČEM IN DR. MAČKOM KONČAN IN SPORAZUM PARAFIRAN, JE BILO IZDANO SLEDEČE URADNO POROČILO: »KONČNI RAZGOVORI MED G. DRAGIŠO CVETKOVIČEM, PREDSEDNIKOM MINISTRKEGA SVETA, IN G. DR. VLADKOM MAČKOM, PREDSEDNIKOM HSS IN KMEČKO DEMOKRATSKO KOALICIJE, O VPRAŠANJU REŠITVE HRATSKEGA VPRAŠANJA SO SE DANES V ZAGREBU KONČALI. DOKONČNI SKLEP BO OBJAVLJEN V NAJKAJŠEM ČASU.« G. CVETKOVIČ SE JE OB 14.30 VRNIL Z LETALOM V BEOGRAD.

IZJAVE CVETKOVIČA IN MAČKA

BEOGRAD, 28. aprila. Ministrski predsednik g. Dragiša Cvetković je prišel ob vrnitvi iz Zagreba na zemnisko letališče ob 16. uri. Na letališču je bilo zbranih poleg zastopnikov vlade in vojske tudi več časniških poročevalcev. Predsednik vlade je bil zelo dobro razpoložen. Po razgovoru s povojnim letalstva generalom Jankovićem in častniki, se je Cvetković obrnil k časnikarjem in jim na začetku vprašanja kratko odgovoril: »Delati smo in smo nekaj napravili.« Več ni hotel izjaviti, ampak je le dejal: »Vse imate v komunikaciji, v katerem stoji, da bo sklep objavljen v najkrajšem času.« Na zahtev častnikov, da bi prav to radi vedeli, kdaj bo sporazum objavljen, je ministrski predsednik odgovoril: »To ni odvisno samo od mene. Za sedaj vam ne morem nič več povedati.« V Zagrebu je pa izjavil dr. Maček na enaka vprašanja: »Mladi s Cvetkovićem sva svoje delo opravila.« Iz vseh teh izjav sledi, da gre le še za odločitve sklenjenega sporazuma s strani ostalih odločujočih faktorjev.

KOMENTAR »HRVATSKEGA DNEVNIKA

ZAGREB, 28. aprila. »Hrvatski Dnevnik« piše: »Danes so bili končani razgovori med dr. Mačkom in Dragišo Cvetkovićem o rešitvi hrvatskega vprašanja. Ne more se sicer že danes povedati, o čem sta se dr. Maček in Dragiša Cvetković sporazumela, vendar se lahko že sedaj reče, da je med njima dosežen sporazum, kar naj se reši hrvatsko vprašanje. Sedaj gre samo za to, da se izvede to, o čemer sta se sporazumela. Definitivni ukrepi o tem, kakor se uradno javlja, bodo sledili v najkrajšem času. Zato je očitno, da so bo v najkrajšem času izvedeno, o čem sta se sporazumela dr. Maček in Dragiša Cvetković in na kak način bi se po njunem mnenju moralo rešiti hrvatsko vprašanje. Vsi oni, ki so se do sedaj izjavljali za sporazum, bodo imeli priliko, da ga pomagajo izvesti. Danes so bili razgovori sami končani. Med dr. Mačkom in Dragišo Cvetkovićem je dosežena soglasnost. Onadva sta izvršila svojo dolžnost. Preostaja torej, da se izvede ono, o čemer je med njima doseženo soglasje. Vsako odlašanje bi bilo škodljivo. V tem se strinjata dr. Maček in Cvetković. Zato pravi njihov skupni komunikat, da bo definitivna odločitev padla čimprej. A ta odločitev se nanaša in se more nanašati samo na izvedbo tega, kar je v Zagrebu sklenjeno. Iz »Hrvatskega dnevnika« je končno razvidno, da je formula-cija sporazuma, ki sta ga parafirala dr. Maček in Dragiša Cvetković, definitivna in da ni več računati z morebitno obnovo razgovorov na osnovi kakih novih predlogov. Soglasno dosežen sporazum je treba samo še od kompetentnih faktorjev ratificirati, nato pa realizirati.

ODMEVI V LJUBLJANSKIH LISTIH
LJUBLJANA, 28. aprila. »Slovenec«

smislu, da bodo zagrebške sklepe morali še potrditi merodajni faktorji. Od strani HSS bi bil ta faktor sestanek poslancev in zaupnikov HSS, ki se bo zbral v nedeljo v Zagrebu in kateremu bo dr. Maček predložil sklepe, ki sta jih naredila s predsednikom vlade. — »Jutro« pa piše o sporazumu, sklenjenem v Zagrebu, da končne odločitve še ni, kar da je tudi naravno, že z ozirom na položaj in funkcijo g. Cvetkovića. Računati je v najkrajšem času s končno odločitvijo, in to po priporočanju zagrebških in beograjskih krogov s pozitivnim uspehom.

Pred Hitlerjevim govorom

PRENOS GOVORA. STALIŠČE PARIŠKEGA TISKA. FRANCSKO URADNO MNE-NJE. ROOSEVELT ODGOVORA NE VZAME NA ZNANJE

BERLIN, 28. aprila. Današnji Hitlerjev govor bo drevi ob 20. v izveščku ponovljen. Tudi tuji oddajniki bodo v teku popoldneva in zvečer bodisi v izveščku ali v celoti ponovili Hitlerjev govor. Zanimanje za govor je v vseh državah, posebno še v USA, veliko. Anglički in francoski tisk ugiba, na kakšne osnovne bo Hitler postavil svoje zahteve.

PARIZ, 28. aprila. Današnji listi se ukvarjajo s pomenom Hitlerjevega govora, še bolj po podčrtujejo važnost večerajšnjih Chamberlainovih izjav in spodnji zbornici. Socialistični »Oeuvre« zagovarja celo Chamberlaina glede njegovega odgovora Atleju, češ, da je treba v spreminjenih prilikah temu primerno postopati. »Echo de Paris« podčrtava tri točke Chamberlainovega govora: 1. uvedba splošne vojaške obveznosti in v nikoli zvezi z današnjim Hitlerjevim govorom, 2. vojna ni neizbežna, ker jo lahko prepreči pritisk na mednarodno ravnanje. 3. Zakon proti vojnemu dobičkarjem kot prijazna gesta nasproti socialistom. Sicer pa je bil Chamberlain vedno miroljuben, čeprav ne pacifist za vsako ceno. Njegova krivda ni, če je naletel v Berchtesgaden na gluha ušesa. »Populaire« pravi, da si o današnjem govoru iz Berlina ni treba delati velikih iluzij. Govora z dne 5. septembra in 26. septembra tudi nista v ničemer omenila zasedbe sodetskih kra-

jev. Zato tudi danes ni pričakovati jasnosti. »Le Jour« pravi, da današnji Hitlerjev govor ne bo napravil sveta niti top lejšega niti mrzlejšega. Demokracije so se že odločile in ne bodo krenile z začrtane poti. »L'Epocque« piše, če bo Hitler navedel nevladno, smo nanjo privrženici. Če pa bo pustil svet v negotovosti, imamo živce za to. Pazimo pa se presenečenja po govoru in neodvisno od njega. »Figaro« napoveduje: Govor se ni dogodek. Besede so besede. »Petit Parisien« pa izjavlja, da se svet ne bo pustil ustraševati. Mirovna fronta je skovana, Francija je složna, Anglija ima vojaško obveznost, muslimanski svet pa je tudi prebujen. Anglija in Francija bosta nadalje stremeli k svetemu cilju: ohraniti miru!

PARIZ, 28. aprila. V političnih krogih se smatra, da bo Hitler v svojem današnjem govoru zanikal, da bi Nemčija ogrožala majhne države, da je ponudil opetovano mir in da bo velik del govora z juridičnimi razlogi skušal podpreti nemške zahteve.

WASHINGTON, 28. aprila. V uradnih krogih Bele hiše zatrjujejo, da ameriška vlada današnjega Hitlerjevega govora ne smatra za odgovor na Rooseveltovo poslanico. Tak odgovor more biti le pismen. Zato ne bo na Hitlerjev govor ne uradnega ne pismenega komentarja z ameriške vladne strani.

Zmaga angleške vlade

POSLOVNA IN LORDSKA ZBORNIKA ODOBRILO PREDLOG O UVEDBI

LONDON, 28. aprila. Včeraj se je pričela v parlamentu debata o uvedbi splošne vojaške obveznosti. V odgovor je spregovoril Chamberlain in vztrajal pri zahtevi, da se debata in glasovanje za včeraj zaključita. Opuštev uvedbe vojske dolžnosti bi lahko pomenila katastrofo. Že dejstvo, da je Anglija stopila na kontinent, je povzročilo temeljito spremembo. Garancije, ki so bile dane Poljski, Rumuniji, Grčiji, Holandiji, Belgiji in Švici se morajo tudi izvršiti. Zato je vojna dolžnost neobhodno potrebna. Tisti, ki bi na tem vprašanju vrgli vladno, bi prevzeli nase nezaljšano odgovornost, kajti čeprav Evropa še ni v vojni, pa tudi že ni več v miru. Gre za to, da se prepreči vsako nadaljnje nasilje. Najstrože je nastopil proti predlogu vodja laburistov Atleij: vodja liberalcev sir Sinclair je sicer predlog tudi kritiziral, vendar naglasil, da se v tujini zelo motijo, ako

STA PONOČI Z VELIKO VEČINO SPLOŠNE VOJAŠKE OBVEZNOSTI

mislijo, da vlada med Angleži glede obrambe kaka neenotnost. Winston Churchill je odločno podprl predlog vlade, a obžaloval, da se v plokice tako malo število novincev ter zahteval še v plokice več starih letnikov. Po govoru še drugih opozicijskih in vladnih govornikov je bilo ob 23. uri glasovanje. Za predlog vlade je glasovalo 381, proti pa 41 poslancev. V lordski zbornici je zagovarjal predlog minister Stanley, ki se ga lordi navdušeno pozdravili. Za laburistično opozicijo je govoril lord Suell in zatrjeval, da je uvedba vojaške obveznosti nepotrebna. Končno je govoril za vlado še lord Maugham, nakar je tudi lordska zbornica predlog sprejela.

VON PAPAN V ANKARI

ANKARA, 28. aprila. Nemški poslanec von Papan je včeraj ob 9.15 uri prišel v Ankaru.

V krogu svoje visoke družine slavi danes Nj. Vis. knez namestnik Pavle svoj 46. rojstni dan. Skromen kakor je, knez namestnik ne želi, da bi bil njegov rojstni dan povod za zunanje proslave in parade. Toda Jugoslavija ima prav v teh dneh razlogov dovolj, da se iz dna srca hvalečna spominja prazničnega dne kneza namestnika Pavla, ki se je z demokratsko, dalekosežno potezo odločno zavzel za dokončno rešitev naših notranjih političnih prihk.

Napori Nj. Vis. kneza namestnika so dosegli vprav na predvečer njegovega rojstnega dne najlepše sadove v bratskem sporazumu med Srbi in Hrvati, za kar se je treba predvsem zahvaliti modremu in preudarnemu vladanju visokega kneza.

Peto leto poteka letos, odkar je po marsikateri tragediji Nj. Vis. knez namestnik Pavle prevzel odgovornosti polno, težko nalogo, da v skrbnem varstvu nad mladoletnim kraljem Nj. Vel. Petrom II. ohrani dragocene pridobitve krvavih žrtve velike vojne in kot spretni, preudarni krmilar povede našo lepo domovino v varni pristan srečne, procvetajoče bodočnosti. Z globokim razumevanjem naših narodnostnih teženj in gospodarskih prihk, je knez namestnik kot naložji sodelavec pokojnega vladarja, kralja Aleksandra I. Zedinitelja privedel Jugoslavijo iz let gospodarske krize v miren tok postopnega napredka v vseh panogah javnega življenja.

Ugledil je pota naši domovini na zunanji, ji zagotovil varne meje z vseniti sosedi in dosegel, da je postala Jugoslavija prav v sedanjih dneh splošne evropske napetosti zavetje miru in ugleda, ki ga geopolitična lega naše države že po svoji promotno politični funkciji majo terja.

Modri uvidenosti kneza namestnika Pavla se je posrečilo, da je v velikem sporu dveh evropskih taborov pridržana Jugoslaviji zavest, v složnem delu na zunanji in znotraj prispevati k pomirjenju Evrope in da so našim ljudem prihranjene težke skrbi, ki tarejo druge države. Naslonjeni na hrabro vojsko, kateri posveča knez namestnik največjo skrb, lahko mirno gledamo v bodočnost, ne glede na priznanja in visoko ceno, ki smo je vprav v teh dneh deležni v obeh taborih Evrope.

Po zaslugi modre vladavine kneza namestnika je naši domovini prihranjena zunanja nevarnost. Njegova velika osebnost avtoriteta in zaupanje, ki ga uživa zunanji in med prebivalstvom, sta dragocena činitelja pri urejanju naših notranjih prihk. Bratski sporazum, krona v uspešnih prizadevanjih kneza namestnika, bo posel v medsebojni slogi povezal srca vseh sinov Jugoslavije k skupnemu delu za napredek domovine. In to je ob 46. rojstnem dnevu najlepše priznanje miroljubni politiki Nj. Vis. kneza namestnika Pavla, najdragocenejši sad za okrepitev prestola mladega kralja, Nj. Vel. Petra II.

Maribor, 28. aprila.

Danes prihaja v naš slovenski in jugoslovanski Maribor slovenski ban g. dr. Marko Natlačen na uradni obisk, in v pozdrav mu vihrojo državne zastave. Pričakujemo ga kot najvišjega predstavnika oblasti v Sloveniji z vročo željo, da bi pomenil ta obisk začetek intenzivnejšega zanimanja naših osrednjih državnih in banovinskih oblastev za naše mariborske in obmejne narodne, kulturne, prosvetne, gospodarske in socialne probleme.

Z demontažo raznih važnih državnih ustanov in uradov, kakor tudi z ukinitvijo svoječasno težko priborjene oblasti samouprave, je izgubilo naše v narodnem in državnem oziru tako važno mesto in njegovo zaledje mnogo moralnih in tvarnih sil, ki bi jih pravi sedaj še bolj potrebovalo, kakor smo jih v preteklosti. Te izgube je nekoliko nadomestila nova industrija, ki je edina omogočila ohranitev starega položaja in še celo skromno napredovanje. Toda prav v zadnjem času grozi tej industriji zastoj zaradi izostanka surovin, ki je nastal v pomankanju deviz. Vsak zastoj v industriji pa pomeni istočasno povečanje brezposelnosti našega delavstva ter s tem gospodarsko oslabilost vsega mesta in nanj navezanega podeželja. A nasledki vsega tega so končno kvari tudi v narodnem in državnem oziru.

Gospodu banu so znani predlogi prizadeletih krogov za odvrnitev te nevarnosti. Ko jih bo proučil še na licu mesta, smo prepričani, da bo vse storil, da take skrbi ne bodo več morale našega mesta in njegovega prebivalstva. Prav tako smo tudi prepričani, da se bo zavzel za to, da se bo tudi eventualni novi industriji odprla pot nastanka in razvoja, ki je že nekaj let zaradi nerazumevanja naših obmejnih potreb skoraj popolnoma zaprta. Kajti zavedati se moramo vsi, ki smo za to poklicani, da je obstanek in razvoj Maribora in njegove okolice v prvi vrsti le v napredovanju že obstoječe in nastanku nove industrije.

Poleg industrijskega obstaja še cela vrsta drugih gospodarskih problemov, ki zadevajo bodisi Maribor sam, bodisi vse njegovo obmejno zaledje. Potrebujemo javnih zgradb, novih mostov, gradnjo novih in modernizacijo starih cest, regulacijo rek, melioracijo poljskih neuporabljivih zemljišča itd. V vsem tem je bil Maribor s svojim ozemljem morda med vsemi enakimi mesti v naši državi doslej najbolj zapostavljen. Nikjer ni bilo tako malo javnih, državnih in banovinskih del, kakor tu, nikjer niso bili krediti za ta dela tudi tako skopo odmerjeni, v kolikor so sploh bili. Zato ni čuda, da je narod imel občutek, da se nihče zanj ne briga in nihče zanj ne mara.

Za razvoj svoje kulture in izpolnjevanje svojega velikega in važnega prosvetnega poslanstva potrebuje Maribor nove stavbe za svoje šole, zlasti srednje, in ustanovitve novih strokovnih šol, potrebuje novo gledališko poslopje, razstavnih paviljonov itd. Nove šolske in druge podobne stavbe pa potrebuje tudi ostalo obmejno ozemlje, ki si jih spriči sedanjih težkih gospodarskih razmer samo, brez pomoči banovine in države, ne more zgraditi. Kakor je v vseh drugih državah navada, da posvečajo osrednja in samoupravna oblastva vsakemu izposlavljenemu in gospodarsko šibkemu obmejnemu ozemlju vso pažnjo in mu nudijo vso gospodarsko ter moralno podporo, tako mora postati tudi pri nas ta naloga prva in najvišja dolžnost!

Končno je pa tudi še nešteto manjših vprašanj, ki bi se dala rešiti skoraj brez stroškov, predvsem je z razumevanjem za to ozemlje in z dobro voljo, ki pa z ozirom na njihov narodni in državni pomen nikakor niso mala. Ta vprašanja se nanašajo na socialno skrbstvo, zdravstvo, na naše uradništvo, delavstvo, kmete, vinčarje itd., kakor tudi na personalno politiko v samoupravnih in državnih uradih, ustanovah in podjetjih. Reševati bi se pa morala ne po suhoparnih načelih birokracije, ampak po živih narodnih in državnih potrebah, in zlasti tudi brez ozira na male strankarske interese. Prav ti mali, trenutni interesi so v teh 20. letih zaskrbeli, da smo v Mariboru in v vsem obmejnemu ozemlju vodili le prečesto tako politiko, ki se nam še vedno kruto otepa. Sedanji čas terja, da se vse pogreške

Obisk g. bana v Mariboru

SVEČAN SPREJEM NA MAGISTRATU

Maribor, 28. aprila.

Po svojem obisku Savinjske, Saške in Mislinjske doline je danes prišel ban dr. Marko Natlačen tudi v Maribor. Svečan sprejem visokemu gostu in predstavniku Slovenije je bil prirejen danes po 12. uri na mestnem magistratu, kjer je g. bana sprejel mestni župan dr. Alojz Juvan z mestnimi svetniki, predstavniki oblasti, javnih korporacij in raznih organizacij. Med navzočimi smo opazili preč. škofa dr. Tomažiča, komandanta mesta je zastopal polkovnik Radovanovič, oba okrajna načelnika dr. Šiško in Ajleca, policijskega šefa Stanka Kosa, šefa obmejne policije Krainoviča, šefa davčne uprave Josipa Severja, postajnačelnika Per-

meta, ravnatelja dr. Herica, Kadunca, Mastnaka, Modica, Priola, inž. Zirenfelda, bivša župana Grčarja in dr. Leskovarja in mnoge druge predstavnike in odličnike ter zastopnike korporacij. Za sprejem g. bana je bila mestna posvetovalnica svečano okrašena, prav tako tudi stopnišče. G. banu je mestni župan v iskrenem nagovoru želel dobrodošlico. Prav tako tudi škof dr. Tomažič. Za lep sprejem se je g. ban zahvalil v krajšem nagovoru.

Po kosilu si bo g. ban ogledal v spremstvu nekaterih odličnikov banovinsko poselstvo Svečino, kamor se odpelje popoldne.

Vojaški ukrepi v Angliji

ODREDBE VOJNEGA MINISTRSTVA. PRVI VPOKLICI ZA VPOKLIC SPOSOBNIH ANGLEŽEV JE 7.250.000. DOSLEJ JE POD OROŽJEM ŽE NAD MILIJON MOŽ

LONDON, 28. aprila. Angleško vojno ministrstvo je izdalo večerj vrsto ukrepov. Tako je sklenilo ustanoviti pomožno teritorialno rezervo iz 45 do 21 let starih moških, ki bodo prevzeli v prvi vrsti skrb za obrambo Londona. Vpoklicani so bili rezervisti v izpopolnjen protiletalski čet. Bivši bojevnik so večerj tudi javili, da jih je 60% zopet pripravljen priti za orožje. Tudi združenje motornih vozil in garaž je sporočilo, da stavi za primer vojne vsa svoja vozila na razpolago. Sinoči so bili poklicani v vojaško službo 25 do 35 let stari inženirji, ra-

dio-specialisti in mehaniki. Polki v provinci so bili povečani na vojno stanje in formirajo se tudi že polki drugega poziva. Naval 20 in 21 letnih mladeničev v protivojaško službo pred rednim vpoklicem je bil sinoči tako velik, da so morali pritegniti h komisijam tudi civilne zdravniške. Rok je namreč o polnoči potekel. Kdor se ni javil, bo moral v redno vojaško službo. Moških pod 50. letom, ki se lahko vpokličejo, je 7.250.000, za službo v tovarnah pa 3.500.000. Doslej je pod orožjem že nad milijon mož.

Otvoritev svetovne razstave

RAZSTAVO V NEWYORKU BO ODPRL V NEDELJO OB 11. URI PREZIDENT ROOSEVELT Z VELIKIM GOVOROM.

NEWYORK, 28. aprila. V nedeljo bo v Newyorku slavnostno odprta svetovna razstava. Pred zastopniki 60 narodov in pred 5000 povabljenimi gosti bo imel prezident Roosevelt velik otvoritveni govor, ki bo posvečen znanstvenemu napredku našega stoletja in miru. Predsednik razstave je odredil vse potrebno za brezhibni radijski in televizijski prenos govora, ki bo ob 11. uri popoldne. Na

razstavišču razstavlja 500 tvrdk z vsega sveta. Zastopniki je 40 narodov, z izjemo Nemčije, ki se razstave, ki je posvečena miru in svobodi, ne udeležuje.

WASHINGTON, 28. aprila. Prezident Roosevelt je večerj prišel v Hyde Park, na svoje posestvo, kjer je prebil dan s sestavljanjem govora, ki ga bo imel v nedeljo ob priliki slovesne otvoritve newyorške svetovne razstave.

Stališče Rusije je jasno

PARIZ, 28. aprila. Večerj je prišel z letalom v Pariz ruski veleposlanik v Londonu, Majski. V Kjevenhavnu je izjavil danskemur tisku, da ruska vlada trenutno čaka angleškega odgovora na svoje predloge. Pogajanja potekajo ugodno. Gotovo je, da bo Rusija v primeru vojne dobavljala zahodnim demokracijam vojni material in letala. Stališče ruske vlade pa je v primeru spopada v Evropi popolnoma jasno.

Vojaška posvetovanja v Italiji

RIM, 28. aprila. Jutri prišpe v Rim vrhovni poveljnik nemške vojske, general Brauchitsch, ki se bo sestal z maršalom Balbom. Brauchitsch bo obiskal tudi Libio, ki se 9. maja vrnil na veliko vojaško parado v Rim.

RIM, 28. aprila. Obrambni odbor parlamenta se bo jutri sestal k izredni seji. Na dnevnem redu bodo ukrepi o organizaciji italijanske oborožene sile v kolonijah v primeru vojne.

RIM, 28. aprila. Na svojem posvetu, kjer je na oddihu, je imel večerj Mussolini daljši pomenek z vojnim ministrom in šefom generalnega štaba.

Eden stopil v vojsko

LONDON, 28. aprila. Bivši zunanji minister Anthony Eden se je večerj javil v teritorialno armado. Ponudili so mu čin podpolkovnika, pa ga je odklonil, češ, da ni za to dovolj izvežban. Eden je zdaj major teritorialne armade; v svetovni vojni se je boril v Franciji kot kapetan I. klase.

Velike kitalske zmage

CUNGKING, 28. aprila. Kitalske čete vztrajno napredujejo in so doslej že osvojile glavno mesto pokrajine Kjang, Nan-

čang. Pokrajina je večinoma že vsa zopet v kitajski oblasti. Boji za Kanton se nadaljujejo.

Ruska akcija na Balkanu

CARIGRAD, 28. aprila. Turški uradni krogi pripisujejo obisku zastopnika ruskega komisarja za zunanje zadeve Potemkina velik pomen, ker gre za odločilen nasledek angleško-sovjetskih razgovorov. Rusija pripravlja po nasvetu Londona sodelovanje večine balkanskih držav, vključno Bolgarijo.

TUDI DOMINIONI ZA VOJASKO OBVEZNOST.

LONDON, 28. aprila. Ministrski predsednik Severne Irske, ki pripada Angliji, se je obrnil na Chamberlaina s predlogom, naj obvezno vojaško službo razširi tudi na Irsko. Kanadski listi pozivajo vlado, naj tudi ona uvede splošno vojaško obveznost. V Avstraliji se predlog o enakem koraku že sestavlja.

ANGLEŠKI REGENTSKI SVET.

LONDON, 28. aprila. Za časa odsotnosti angleškega kraljevskega para bo opravljalo posle krono regentsivo petorice, sestoječe iz kraljice-matere, vojvode Gloucesterskega in Kentskega, prestolonaslednice in vojvode Connaughtskega.

VPOKLIC NA DANSKEM

KJEVENHAVN, 28. aprila. Danska je vpoklicala 4000 mož pod orožje.

BORZA. Curih, 28. aprila. Devize: Beograd 10, London 20.84, Pariz 11.79/4, Newyork 445/4, Milan 22.42/4, Berlin 178.62, Budimpešta 87, Bukarešta 3.25, Sofija 5.40.

Vremenska napoved. Večinoma oblačno, možnost krajevnih padavin. Večerj je bila najvišja temperatura v Mariboru 22.4° C, danes najnižja 4.4° C, opoldne pa je znašala 20.4° C.

Domati zapiski

Nezadovoljstvo UO in JNS z dr. Mačkom

Protesti UO in JNS so šli v glavnem na to smer, češ da niso bile povabljene sodelovanju v zagrebških pogovorih ter da je dr. Maček brez njihove vednosti dal svoje predloge. Trdijo, da posebno ugovarjajo tri skupine UO, češ da dr. Mačkovi predlogi baže ogrožajo srbske interese — piše »Obzor« in nadaljuje: Mi pa sodimo, da je za tak razvoj odnosov med KDK na eni ter UO in JNS na drugi strani treba glavne krivde iskati v tem, da srbske opozicijske stranke vsa leta niso hotele izdelati sporazum od 8. oktobra 1. 1937. Drugi glavni razlog pa je bil, da se te stranke niso mogle med seboj sporazumeti o novih odnosih med Hrvati in Srbij. Ugovori UO in JNS zoper predloge dr. Mačka ne morejo izvirati zaradi varovanja srbskih interesov, marveč so le v zvezi s strankarskimi in osebnimi računi teh dveh opozicijskih strank.

Objektivne radio oddaje postaje

Mnogo ljudi posluša danes radio, ki bi moral služiti v prvi vrsti zblizanju in spoznavanju narodov. Medtem izkoriščajo nekatere države radio za bojovito propagando, ki je daleč od resnice. Ljudje iščejo zato postaje, ki jim nudijo resnico. Zelo objektivne so oddaje švicarskih in nordijskih postaj, pa nemške oddaje francoskih in angleških postaj. V zadnjem času oddaja radio postaja v Lyonu tudi v hrvaškem jeziku in to vsak dan po 10 minut, od 20.05 do 20.15. Našim čitateljem priporočamo poslušanje lyonske radio postaje.

Politika in prosveta

Narod brez prosvete ne more postati politični narod. Prosveta je edina pot do politične zrelosti, znanja in sposobnosti. Neizobražen, nepismen človek stoji izven politike. Narodna politika ne bo nikoli dosegla svojih ciljev, če ne bodo široki ljudski sloji solani. Samo na prosveti in znanju se lahko snuje demokratske vladavine. Narodna prosveta bo iz političnega življenja izgnala vse brbljavce, nasilnike in špekulante. Sporedno s politično svobodo bo zbudila v narodu pravi politični interes, utemeljen na izkustvih, socialnem čutu vzajemnosti, dolžnosti in odgovornosti. Politična kultura in vzgoja sta potrebni vsakemu narodu, kdor ju zanemarija, izpodbija samega sebe. Posebno mali kmetijski narodi bodo s pomočjo prosvete, znanja in discipline premagali vse težkoče življenja, piše dr. H. Krizman v »Varaždinskih novicah«.

Hrvati in Francova Španija

Hrvatski katoliki smo bili od prvega dne na strani nacionalistov. Spet je vstala krščanska in katoliška Španija. Mi špancem čestitamo k njihovem viteštvu, junštvu, vztrajnosti in požrtvovalnosti. To je značilna izrazito katoliška črta španjskih nacionalistov. Naša bratska želja je, da bi postala nava španija krščanska in katoliška. Vojde nove španije naj rešijo socialna vprašanja, katoliški cerkvi naj zagotovijo neodvisnost in svobodo. Delež naj dajo ustavo, ki bo prav tako daleč od pretiranega demagoškega liberalizma kakor od krutih totalitarizma in imperialističnih koncepcij. Molili bomo za novo, mučniško in katoliško španijo, piše sarajevski »Katoliški tjednik«.

Kaj je bistvo naroda

Bistvo naroda ni v krvnem sorodstvu, niti v istem jeziku, ampak v zavesti njegovih členov, da pripadajo določeni človeških skupini, njenemu skupnostnemu občutju in skupnostni volji. Narod je življenjski pogoj, potreben za razvijanje osebnih kvalitet, za uresničenje posameznih človeških smislov. Narod je organski temelj številnih osebnih poslanstev, zbirališče mnogih osebnih in svetovnih nazorov. Narodno poslanstvo je način, ki z njim člani nekega naroda uteljujejo sebi skupne človeške vrednote in vršijo skupne zgodovinske naloge. Ker sta zavest in volja jedro narodne resničnosti, ni pravega naroda brez skupnosti, ki to narodno zavest in voljo oživlja. (E. Kočbek, Dejanje).

Novice

Zmaga Gostilničarske pivovarne v Laškem

SLAJNI POTEK IZREDNEGA OBČNEGA ZBORA GPL, NA KATEREM SO ODLOČNO OBRACUNALI S PLAČANCI, KI SO HOTELI UNIČITI SLOVENSKO PODJETJE

Laško, 28. aprila. Za izredni občni zbor Gostilničarske pivovarne v Laškem je vladalo v vsej javnosti izredno zanimanje. Včerajšnje zborovanje v Henkejevi dvorani je pokazalo, da naši gostilničarji hočejo svoje podjetje in da prepovedujejo vsakemu nepoklicanemu motiti vedno večji razmah domačega podjetja.

JASEN OBRACUN S PLAČANCI

Izredni občni zbor je obiskalo 317 delničarjev, ki so zastopali s 940 glasovi 9683 delnic s 4.819.000 dinarji delniške glavnice. Zborovanje je vodil predsednik Zveze gostilničarskih združenj g. Ciril Majcen, ki je uvodoma pozdravil laškega notarija g. dr. Prislana, ki je potrdil potek občnega zbora in njegove izredne važne sklepe, nadalje okrajnega načelnika g. dr. Tekavčiča in dva zastopnika tiska. Po uvodnih formalnostih je g. Majcen ob velikem odobravanju delničarjev ugotovil, da so pripravljena dela končana in da kaže za sedanje obratovanje gostilničarske pivovarne izredno lep razmah, ki ne dopušča dvoma v uspeh tega domačega podjetja. Nato je obracun s ljudmi, ki so za vsako ceno hoteli uničiti to podjetje in s plačanci ter umazano papirnato bitko po časopisju zbegali delničarje, kar pa se jim ni posrečilo. V obrambo pred tako ogabno gonjo s strani plačancev so se delničarji GPL organizirali v skupni obrambni konzorci, ki predstavlja absolutno večino delničarjev. Pripravil je tudi spremembo pravil tako, da ne bo nikomur moglo kakor koli skodovati delničarjem in GPL. S tem so dosledni, da bo pivovarna ostala sama v rokavi gostilničarjev in pekovi. Predsednikovo poročilo je večkrat prekinilo gromko odobravanje v dvorani.

DR. MAYERJEVA KALKULACIJA ZGREŠENA

Sledilo je poročilo predsednika GPL g. dr. Roša iz Laškega, ki je omenil, da je prinesla zadnja nedelja delničarjem in nastopnikom GPL veliko presenečenje, ko je dnevno časopisje objavilo popolnoma zgrešeno kalkulacijo dr. Mayerja o GPL. Pravo presenečenje je bil tudi rojstni list dr. Mayerja, ki dokazuje njegovo židovsko poreklo. Glede dejstva, da plačanci dr. Mayerja iz Celja kažejo neki njegov katoliški rojstni list je dr. Roš dejal, da je take rožne liste dandanes zelo lahko dobiti, kar pa dejstva nikakor ne spremeni. Pozornost je vzbudila tudi dr. Roševa izjava, da se je posrečilo dobiti podatke o dr. Mayerjevem poreklu od dunajske univerze, kjer je studiral. Nato je govornik temeljito obracun s dr. Mayerjem, ki da je niemu in inž. Uhliru zatiral, da sploh ni več v pivovarski stroki, njegova v časopisju objavljena kalkulacija o poslovanju GPL pa kaže strokovnjaku in to iz trite zvitke kalkulacije je dobil od tujih pivovariteljev. Dr. Mayerjeva trditve, da je konjunktura piva sedaj neugodna, sploh ne drži, ker je znano, da se je zlasti v Sloveniji konjunktura piva dvignila in da je povpraševanje po laškem pivu iz dneva v dan večje. Nato je podrobno analiziral dr. Mayerjevo kalkulacijo in jo pobijal s stvarnimi podatki o poslovanju GPL. Podjetje je brez dolga, ima zadostno obratno glavnico, izobno pivo in simpatije javnosti. Ker dobiva GPL plzenski slad, je pivo iz Laškega nenadarkljivo. Zavrnil je očitke plačancev, da podjetje ne daje poslovne bilance na vpogled s trditvijo, da se bilanca prečita na vsakoletnem občnem zboru.

ZADOVOLJIVA POSLOVNA BILANCA

Nato je upravni svetnik GPL g. Kramar iz Celja še enkrat prečital poslovno bilanco, ki je zelo zadovoljiva in kaže velik napredek GPL, razumno gospodarstvo in popolno sigurnost delnic in delničarjev.

POVEČANJE KAPACITETE

Dr. Roš je nato nadaljeval svoje poročilo, s katerim je po vrsti pobijal neresnične trditve dr. Mayerja. Laška pivovarna je sedaj lahko zvala 10.000 hl piva. Prav te dni pa montirajo nove kletne posode, tako da bo GPL lahko že letos zvala 30.000 hl piva. Glede nabave lednih omar ne bo takih težko, ker bo kmalu teh na pretek. Zanimivo je bilo dr. Rošev vprašanje dr. Mayerja, zakaj je kupil staro oljarno v Koprivnici na Hrvaškem, ker GPL prav nič ne potrebuje oljarne niti njenih starih strojev, s katerimi da bi rad uničil laško pivovarno. Nato je dr. Roš citiral poročilo »Večernika« o izdeljavanju industrije iz Slovenije, ki da je ubijalo tujci. To je treba na vsak način preprečiti. (Po dvorani so se slišali vzkliki: »Ven z dr. Mayerjevimi pajdasi!«)

PIVOVARNA BO LAHKO USTREGLA VSEM NAROČILOM

Poslovodni upravni svetnik g. inž. Uhlir je nato poročal o tehničnem poslovanju

GPL ter dejal, da laška pivovarna zvali vsakih pet dni 150 hl piva in naj zato gostilničarji oprostite, če ne dobijo dovoljne količine piva, ker so naročila zelo velika. Sedaj montirajo nove posode, s katerimi bo pivovarna v juliju lahko proizvajala štirikrat toliko piva, kakor doslej. Pozimi bodo posode še podvojili in takrat bo pivovarna lahko ustregla vsem v Sloveniji in drugod. Te dni bodo zvalili termalno pivo, laško zdravilno vodo, ki bo močnejše kakor sedanje (16 stop.), barve bo kot plzensko pivo in tak bo tudi okus. Termalno pivo bo v prometu avgusta. Njegovo poročilo je bilo sprejeto z velikim odobravanjem.

SOGLASNA SPREMEMBA PRAVIL

Sledila je druga in zadnja točka dnevnega reda: sprememba pravil, ki je bila najvažnejša in je povzročila dolgo in burno debato. Predloge delničarjev in konzorci je uprava na skupni seji z nadzorstvom preučila in sestavila predlog za spremembo 6 členov sedanjih pravil. Delničarji se dopolnili z dodatki, da se pri GPL lahko ustanove sladarna, pražarna, kvassarna, produkcija esenc in morebitne druge sorodne proizvodnje. V debati se je oglašil dr. Ogrizek, ki je pravni zastopnik dr. Mayerja in predlagal, da naj se glasuje za vsako spremembo posebej. Sprememba je bila soglasno sprejeta.

Pri čl. 6 se dostavi, da je dolžnost uprave paziti na to, da ne preide nad ena tretjina delnic v posest oseb, ki ne pripadajo gostilničarski ali pekovski poklicu. Veliko odobravanje. Spremembo so soglasno sprejeli.

Pri čl. 12 se doda, da se občni zbor GPL more vršiti po potrebi na sedežu družbe v Laškem ali pa v Ljubljani. Temu je dr. Mayerjev pravni zastopnik narodni poslanec dr. Ogrizek sicer ugovarjal, vendar pa je bilo soglasno sprejeto.

Čl. 13 se v toliko spremeni, da objave občnega zbora ni treba objaviti tudi v službenih novinah v Beogradu, marveč samo v službenem listu banke uprave v Ljubljani. Soglasno sprejeto.

ZASČITITI JE TREBA SLOVENSKE GOSTILNICE IN NE ZIDA DR. MAYERJA

Burna in zelo zanimiva debata se je razvila pri čl. 15, ki se spremeni tako, da morata biti dve tretjini deln. glavnice zastopani na občnem zboru, če gre za spremembo čl. 6, za vse ostale člene pa ena tretjina, kakor je bilo to doslej. Dr. Ogrizek je predlagal, da ostane po starem, češ da bi bilo to preveč omejeno in da je treba zasčiti manjšino (klic: dr. Mayerja). Predsednik g. Majcen je nato odgovoril, da bi to predstavljalo za GPL preveliko nevarnost in da je treba zasčiti gostilničarje in ne Zida dr. Mayerja. Veliko odobravanje. Izjavil je tudi, da delničarji nečeno, da bi se kopile delnice v rokavi ene osebe. Senzacija je povzročila tudi izjava g. Majcena, da je dobila uprava GPL od dr. Mayerja pismo, v katerem prosi, da bi se prvih tisoč njegovih delnic glasilo za njegovo ime, drugih tisoč delnic na ime njegovega pravnega zastopnika dr. Ogrizka iz Celja, tretjih tisoč njegovih delnic na ime dr. Lulika iz Ljubljane in četrtih tisoč dr. Mayerjevih delnic na ime dr. Fetiha iz Ljubljane.

SLOVENSKI PRISTAŠI DR. MAYERJA

Pristaši dr. Mayerja dr. Režek iz Novoga mesta je izjavil, da bo glasoval proti tej spremembi.

Dr. Roš je nato pojasnil, da če bi obveljalo stališče dr. Ogrizka in dr. Režeka, bi prišla GPL čez dva meseca zopet v ogenj papirnate bitke skupine dr. Mayerja. Omenil je tudi, da je dr. Režek prodal svoje delnice dr. Mayerju, kar je v dvorani povzročilo veliko ogorčenje.

SLOVENCI GLASUJEJO ZA TUJCA. TODA ZAMAN

Nato je dal predsednik g. Majcen spremembo čl. 15 na glasovanje. Bila je sprejeta. Proti so glasovali samo dr. Ogrizek iz Celja, dr. Režek iz Novoga mesta in ga Kitz iz Trbovelj, ki imajo skupaj samo 18 glasov.

Pri čl. 18 se doda besedilo: »Le za sklepe, katerih veljavnost je glasom čl. 15 pravil odvisna od udeležbe zastopnikov dveh tretjin delniške glavnice, je treba tridesetinski večina glasov«.

Pri glasovanju za to spremembo so glasovali proti zopet samo dr. Ogrizek, dr. Režek in pa Kitz.

KRASNA ZMAGA SLOVENSkih GOSTILNICE

S temi spremembami si je zagotovila GPL zmago in za vselej onemogočila vmešavanje Mayerove skupine s prozornimi nameni.

Nato je govoril dr. Režek iz Novoga mesta, ki je priznal, da je prodal svoje delnice dr. Mayerju in da je nezainteresiran

Novo!

Za gospodinjo Persil

V malem zavitku 3 din.

na GPL. Med njegovim govorom so hoteli delničarji oditi iz dvorane ter zahtevali, da prekine svoje izvajanje. G. Majcen je nato dal nekaj pojasnil na dr. Režekova izvajanja ter nato zaključil sijajno uspešni občni zbor, ki je zagotovil GPL zmago in uspešno nemoteno delovanje.

—lg.

Današnji številki »Večernika« so priložene položnice in prosimo cenjene naročnike, da se jih poslužijo za nakazilo naročnine za mesec maj. Opozarjamo, da znaša s 1. majem naročnina za »Večernik« mesečno din 14 po pošti, z dostavo na dom pa din 16.

Opozarjamo tudi, da stopi s 1. majem v veljavo neozgodno zavarovanje naših naročnikov za 1000 din, in prosimo tiste naročnike, ki so z naročnino še kaj v zastanku, naj ta zaostanek obenem z naročnino za mesec maj poravnajo, ker je pravica do zavarovalnice odvisna od rednega in točnega plačevanja naročnine.

UPRAVA »VEČERNIKA«

o. Sejem rodovniške grobov in Ormožu je preložen na petek, 12. maja.

o. Protituberkulozna zveza v Ljubljani (Gospodstva c. 2/II) apelira na javnost, da z denarnimi podporami okrepi njen pokret. Pok. Diura Paunkovič iz Beograda je zvezi volil 10.000 din.

o. Krvavo obračunavanje med bratom in sestro. Pri Pretolovih na Slomu pri Selnici ob Dravi sta se sprla brat Ferdinand in 16-letna sestra. Sestra je v jezi segla po sekiri in z njo zamahnila po bratovi glavi. Pretol se je pod udarcem zrušil nezavesten na tla. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je njegovo stanje zelo resno.

o. Kobila ubila hlapca. Pri Sv. Vidu pri Vuzenici je kobila tako nesrečno brenila 18-letnega hlapca Vida Lanca, ko ji je hotel prinesiti krmo, da mu je s kopiti pretrgala črvošnje in da se je hlapec zgrudil nezavesten na tla. Hlapec so takoj prepeljali v bolnišnico, vendar pa so bile poškodbe prehude ter je podlegel.

Celje

c. »Mi vstajamo. In vas je strah. Slovanov se bojite?« poje pesem, s katero bo Slovenski vokalni kvintet odprl II. Celjski kulturni tedni 29. t. m. ob 20. uri v dvorani Celjskega doma. Tam bo istočasno tudi razstava akademskega slikarja Sirka.

c. Smrtna kosa. V celjski bolnišnici so umrli 8-letna posestniška hči Rozalija Spajzer z Mrzlice nad Grižami, enoletni kočarjev sin Ivan Osetič iz Zavrha pri Dobrni ter 38-letni posestnik Franc Perker iz Dobovca pri Ponikvi.

c. Prodaj dobro ohranjen kratek klavir. Nizka cena. Naslov v upravi »Večernika«, Celje.

c. 10-letni odrskega udeleževanja kot režiser in igralec bo maja slavil zobotehnik g. Rado Stokelj iz Celja. Ob tej priliki bo jubilar pripravil v Zalcu lepo igro. O tem bomo še poročali.

c. Naslove malih oglosov, razna pojava daje uprava »Večernika« v Celju, Prešernova ulica 3/II. Tam se lahko tudi naročite na list in oddate naročila za male in velike oglasce.

Ptuj

p. Polomljene roke in noge. V bolnišnico so prepeljali Foršnarica Martina, pos. iz Spuhlje. Ko se je vzpenjal na postrežje, je nesrečno padel na tla in si zlomil desno nogo v kolku. 13-letni dijak Pleteršek Friderik je tako nerodno zletel s telovadnega orodja, da si je zlomil levo roko. 18-letnemu kolekarju Emeršiču Jakobu od Sv. Barbare v Halozah se je zapletel v sprednje kolo neki trak, da je znenada obležal na tleh z zlomljeno desno roko.

p. Izpred bolnišnice je izginito kolo Francu Markežu iz Hodoš. Evid. številka 165460.

p. Suša in slana. Kmetje postajajo nevoljni, ker se morajo vse preveč ubijati s točenjem ilovnatga grudja. Bilje in trava zaostajata. Neprestani vetrovi so razsušili haloške in slovenjgoriške bregove. V grabah pa je pritisnita slana, da se je posmodilo precej cvetja. Tudi fižol, ki je prikukal iz zemlje, je ovenel. K kmetom se za enkrat ni občutne skode.

»Au! Moje kurje oko!«

Maribor

V šoli naših bodočih pilotov in letalcev

Velik razmah letalstva v Mariboru — Obširni načrti za bodoče delo

Ze takoj v prvih povojnih letih se je začelo v Mariboru zelo hitro in uspešno razvijati letalstvo in sicer v splošnem v vseh panogah. Treba je bilo velikih naporov, velikih dela in ustvarjanja za razmah letalstva in za uvaževanje Maribora tudi v tem oziru. Ideja je vznikla, se vkoreninila tako pri posameznih kakor tudi med širšimi sloji prebivalstva. Tako vidimo prve pobornike za razvoj letalstva v Mariboru na čelu z g. direktorjem Dr. Tomlinškom in še drugim starejšimi in tudi mlajšimi člani, ki so žrtvovali za to idejo veliko truda in dela in to tudi z materialnimi sredstvi podprli za čim boljši in hitrejši razmah aviatke v Mariboru. Z vztrajnim organizatoričnim delom so si tako pridobili lepo število članstva kakor tudi drugih pripadnikov za to idejo.

Poleg tega vidimo tudi aktivnost posameznih članov kluba v raznih smereh letalstva vobče. Najdemo jih pri gradnji lastnih motornih letal, pri organizaciji jadrnega letalstva, prirejanju mitingov, predavanj in pri raznem drugem propagandnem delu. Saj je splošno znano, da so bili ravno v Mariboru prvi poborniki jadrnega letalstva. Vidimo znane organizatorje, delavce in jadrno letalske pilote, na čelu jim g. inž. Boris Čijan.

Vztrajno delo skozi več let nam je prineslo to, da imamo danes na Tezno uradno priznana letališča, in kot tako za znano tudi v vseh krtah mednarodnih letalskih družb. Zlasti se je v zadnjih letih odlikovala mladina, ki se je v raznih jadrnih letalskih skupinah s trdim in konstruktivnim delom po delavnih kakor tudi zunaj na terenih vzgajala v pravem letalskem duhu, ki pozna samo eno geslo: **delati in leteti pomeni vse**. Z delom se ustvarja in vzgaja kakor letalec, ki bodo v slučaju potrebe pripravljeni vstopiti v vrste onih, ki bodo branili našo Jugoslavijo. Iz početkov maloštevilne jadrne letalske skupine v Mariboru imamo danes na teritoriji mariborskega oblastnega odbora Aerokluba že več drugih skupin tako v Mariboru 3, v Celju, Ptuj, Slovenjgradu, Gor. Radgoni, Rušah, Sošanju, Ljutomeru in Mur.

Soboti s številnimi člani, kateri gradijo v prvi vrsti tako zvana šolska letala »Zöglinge« kakor tudi razna druga letala visokih sposobnosti. Vsi ti nadobudni jadranci so že takoj v prvih letih pokazali lepe uspehe, tako pri gradnji kakor tudi pri letenju v raznih jadrnih letalskih tečajih in šolah.

Poleg tega vidimo, da so se v zadnjih letih začeli organizirati po raznih šolskih zavodih tudi podmladki »Aerokluba« tako v Mariboru kakor tudi v Celju, Murski Soboti, Ptuj, Slovenjgradu in Ljutomeru. Namen teh je, zainteresirati za letalstvo vobče in jih vzgajati v raznih mednarodnih tečajih v prave modarje, ki izdelujejo v miniaturo vse one tipe letal, katere bodo pozneje uporabljali kot jadrni-piloti.

Toda vse to je le malo tega, kar bi bilo za tako važno obmojno mesto kakor je Maribor neobhodno potrebno. Načrti so veliki, toda izvesti jih in ustvariti je jako težko. Delo sedanje uprave pod uspešnim vodstvom preds. gosp. ravnatelja A. Krečjela in podpredsednika g. ekonoma Papov Josipa je hvalevredno, saj smo dobili preteklo leto nov lično izdelan hangar, zidano upravno poslopje, mete-

orološko postajo, motorno letalo, stalno jadrno letalsko šolo, izvedli smo v preteklem letu prvo jadrno letalsko tekmovalen državi, toda duh časa zahteva še veliko več. Dela in naloge, katere si je stalni upravni odbor, so velike, tako n. pr. med drugimi nabava novega šolskega letala, ki bo sposobno za pasajir. polet in propagandno delo v klubu. Čimprej bo potreba nabaviti tudi letalo za aerovlek za šolanje jadrancev, urediti letališča na Teznu, zgraditi prim. delavnice poleg hangarja, skrbeti za čimprejšnji priključek Maribora na mednarodni letalski promet, izposlovati stalno vojaško trenajzno oddeljenje in sčasoma otvoriti pilotsko šolo za motorne pilote. To so glavne naloge.

Ni potrebno ponovno poudariti, kolike važnosti je letalstvo za nas vse, bodisi za mesto kakor tudi za okolico. Zato pristopajmo v vrste Aerokluba, da tako kot člani kluba izdejstujemo z raznimi deli, navesti in predlogi ono pravo narodno letalstvo, ki je neprecenljive važnosti v vsakem pogledu za narod in državo. Naše geslo in naš cilj bodi: **širiti idejo letalstva, širiti jo vedno in povsod — vzgajati pilote.**

Alpinisti v borbi s prirodo

USPEŠNO DELO ALPINISTOV TIČNEGA ODESKA SPD

2. občnemu zboru alpinističnega odeska SPD je prisostvoval sinoči med drugimi odborniki tudi predsednik SPD g. dr. Bergeč. Mladi planinci so poslali pozdrave predsedniku SPD v Ljubljani g. dr. Pretnarju in na Jesenice planinskemu tovarišu g. Urošu Zupančiču. Predsednik odeska Mirko Lorange je podal pregled dela od ustanovitve odeska, ki so se pričeli po smrtni nesreči planinskih tovarišev Letnerja in Domicla zbirati planinci, da s skupnimi in organiziranimi močmi nadaljujejo borbo za naravo. Odešek je prirejal piezalne vaje, osnoval strokovno knjižnico, prirejal predavanja in pokazal v njih tudi narodno-obrambni pomen alpinistike. Svoje znanje in voljo pa je preskusil na taboru v Martuljku. V taborni kroniki je opisano

vse uspešno delo in vsi uspehi tega tabora ter vzponov, kar uvršča mariborske planince med priznane alpiniste. — Odešek si je po poročilih ostalih odbornikov ponovno izbral za načelnika g. Lorangeja ter v odbor g. Černiča, Skofiča, Marjana Žagarja, Preisa, Mirana Cizlja, Boža Gajška, Dušana Vodeba I. dr. Dal je pobudo za dopolnitev ozkega srednjehiškega zakona o društvih, ki prepoveduje dijakom članstvo celo v SPD, pobudo za sodelovanje vseh planinskih organizacij in za skupen tabor s češkimi planinci, kar so ti že obljubili in so člani odeska to navdušeno sprejeli. Alpinisti imajo trdno voljo vzgojiti ljudi dela, ki jim je najsvetlejši cilj svoboden človek v enakopravnosti vseh stanov in narodov.

Živahna preureditvena dela

NOV PROSTOR ZA PARKIRANJE AVTOMOBILOV. — TLAKOVANJE ULIC BO KONČANO ŠE PRED MT.

Že nekaj časa se opažajo živahna dela na spodnjem delu Prešernove ulice. Delavci odkopavajo cestišče od Majstrove ulice in vse do Aleksandrove ceste. Mestna gradbena uprava namerava s pretakovanjem Prešernove ulice zvezati Kopitarjevo in Majstrove ulice, ki se podaljšuje naprej v Koroščevo ulico, s centrom mesta. Trenutno delajo delavci na preureditvi plinovod, in vodovodnih cevi ter na kopanju kanalov za polaganje bodočega električnega kabla. Med Aleksandrovo cesto in Razlagovo ulico ne bo več dreves, ker bo tu cestišče tlakovano v širini 10 m ter bo preurejeno za parkiranje avtomobilov.

Cestišče bo tlakovano z granitnimi kockami, hodniki pa bodo asfaltirani. Od Razlagove do Majstrove ulice pa bo samo 6 metrov široko cestišče ter bo med njim in obema hodnikoma 1,50 širok pas za drevesa. S tlakovanjem cestišča se

bo začelo okoli 1. junija.

Enako so skoraj končane priprave za tlakovanje in Grajski ulici. Položena je že podloga ter jo bo treba samo še z valjarjem pripraviti za tlakovanje.

Dela v Prešernovi ulici bodo končana še pred otvoritvijo Mariborskega tedna. Mestni gradbeni urad ima v načrtu tudi pretakovanje Kopitarjeve ulice

OBISK UČITELJSKIH KANDIDATOV

Sinoči je prišla iz Ljubljane v Maribor skupina 39 učiteljskih kandidatov 4. letnica iz Sabea. Zagorelih obrazov, živih, drznih pogledov, mladi, so prišli, da si ogledajo domovino na severu. Ekskurzija bo trajala menda 14 dni. Ustavili so se medtem že v Osijeku, Zagrebu in Ljubljani, povsod po tri dni. V Mariboru ostanejo 4 dni. Kandidati se zelo dobro počutijo in so prav vžiheni nad lepoto Maribora in Slovenije sploh.

V skrbi za one, ki nimajo doma

Tiho in mirno deluje nekje na Slomškovem trgu v Domu za varstvo deklet Društvo za varstvo deklet. Skozi vse leto so prihajala vanj dekleta, ki nimajo doma, da so za kratek časa našla tu toplo zatočišče in toplo košilo. Tudi občni zbor tega društva, ki ga je vodila ravnateljica ga. Antonija Stupca, je bil menda eden najbolj skromnih občnih zborov. Tudi številke so bile skromne — skozi leto so imela v domu dekleta 2262 prenočišč in skoraj po toliko zajtrkov, kosil in večerj. Kdo ve, kako bi bilo z marsikatero, če ne bi našla zatočišča v domu. Društvo ima okoli 70 članic, ki podpirajo društvo ter je imelo okoli 15 tisoč izdatkov in

dohodkov. V blaginji ni ostalo dosti denarja, če tako je bila pomoč vedno skromna. Društvo so skozi leto podpirale razne karitativne ustanove, mestna občina, banovina, razna podjetja, denarni zavodi in posamezniki, dekleta je brezplačno pregledovala zdravnica dr. Kukovecva. Zborovalke so se na zborovanju spominile ustanoviteljice društva g. Sabine Kučere in vseh dobrotnikov. Pri volitvah je bil izvoljen po večini stari odbor z go. ravnateljico Stupco.

m. Vsekar se je globoko v roko vlinčar Anton Cimerbajt iz Krčevine, ko je lupil drevesno skorjo.

POPOLNA MEŠANA REAL. GIMN. V MARIBORU

Kot zastopnik prosvetnega ministra je pred dnevi minister dr. Miha Krek podpisal odlok, s katerim se dosedanja mešana realna gimnazija v Mariboru spreminja v popolno mešano realno gimnazijo v Mariboru.

m. Zadušnica za hrvatskimi mučniki. Dne 29. t. m. bo v tukajšnji stolnici ob 7.30 maša zadušnica za hrvatske velike: Petra Zrinjskega in Krsto Frankopana. Hrvatsko kulturno društvo »Napredak« v Mariboru vabi prebivalstvo, da se izvoli udeležiti zadušnice v čim večjem številu.

m. Cepljenje zoper osepnice za mesto Maribor bo vršil mestni fizikot od torka 2. do sobote 6. maja v svojih uradnih prostorih v Frančiškanski ul. št. 8, od 9.30 do 11.30 ure. V navedenem času se vrši cepljenje brezplačno. Cepljeni morajo biti vsi zdravi otroci, ki so bili rojeni v preteklem letu. Starši se opozarjajo, da se opustitev cepljenja kaznuje po zakonu o zatiranju nalezljivih bolezni.

m. Čisti se hodijo v bolnišnico vsak turek in petek reveži, ki nimajo za to drugod prihrate. Tam jih skopjejo in očistijo obleke goluzni. Pozimi je bil pravi naval, ki je zdaj malo ponehal.

Zborovanje avtobusnih podjetnikov

V mestni posvetovalnici v Mariboru je imelo občni zbor Združenje avtobusnih podjetij za Slovenijo. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik združenja g. Rus iz Ljubljane, udeležili so se ga na različni mariborski odličniki. Zborovalci so razpravljali o zavarovanju za avtobusne podjetnike, ki je bilo ugodno rešeno; pravi tako je avtobusnim podjetnikom uspelo odpraviti davek na poslovni promet, olajšana pa je zanj tudi banovin-

m. Napad na železničarjevo ženo. V tukajšnji bolnišnici so prepeljali železničarjevo ženo Marijo Goričano, ki se ji je med potjo proti domu na Pobrežju pridružil neki možki in jo napadel.

m. Prometna nesreča na Glavnem trgu. Uradnica Jelena Tičak iz Turnjeve ulice je zadel s kolesom v zadnji del motornega kolesa trgovca Ferda Božiča iz Slovenske ulice. Pri padcu je dobila globoko rano, da so jo morali zaradi hudega krvavenja prepeljati v bolnišnico.

m. Žebel je požrl kovačev otrok Radko Božič in so ga prepeljali v bolnišnico.

m. V bolnišnico se je zatekel mesarski pomočnik Ivan Filipančič, ki so ga pretepli neznan napadalec in ga poškodovali po vsem telesu. Za zadevo se zanima policija in ljudje o tem mnogo govore.

m. Tatvine. Hubertus je bil ukraden zasebniki Mariji Skofici iz garderobe Gračnerjeve gostilne na Frankopanski cesti. — 600 din vredno obleko so ukradli mestnemu uradniku Ivanu Hvalecu iz njegovega stanovanja na Meljski cesti.

* Kavarna in restavracija Orel, izborna kuhinja, pizensko pivo, izborna ljutomerska kvaliteta vina po zmernih cenah, specialitetni muškati silvanec s 27° sladkorja.

* Odločitev je padla, da gremo vsi 7. maja na veliko tombolo in prvo spomladansko veselico in magdalenski okraj! Le pridite vsi, pri nas je še vedno veselo in zabavno bilo! Tudi Zezevi čevapčiči se bodo pekli in dobra kapljica se bo točila.

* Jedilni pribori iz kroma, po 6 nožev vilic, žlic in kavnih žliček od 160.— din dalje. Najnovejši fasone iz alpaca in pravega srebra pri M. Liger-Jev sin. juvelir, Gosposka 15.

* Nočna lekarniška služba: Dvorna lekarna pri Sv. Anehu, Glavni trg 20., tel. 20—05; Magdalenska lekarna, Kralja Petra trg 3., 22-70.

Kino

* Grajski kino. Veliki vohunski film »Tajni signal L. B. 17«. Willy Birgel in drugi odlični igralci.

* Kino Esplanade. Od petka »Ni vsak angel«, duhovita, zabavna veseloliga s Heinz Rühmannom.

* Kino Unlon. Do vključno ponedeljka »Profesor Harold Lloyd«. Salve smeha. Najnovejši Haroldov film.

* Zvočni kino Pobrežje, 39. in 30. aprila napeti in edinstveni film »Loila«. Epopeja daljnega severa.

Mariborsko gledališče

Petek: Zaprt.

Sobota, ob 20.: »Aida«. Red C. Gostovanić. ge. Mitrovičeve in Majdičeve. Zadnjič.

Nedelja, ob 20.: »Prodana nevesta«. Zl. znane cene.

Konec tedna v mariborskem gledališču. V soboto, 29. t. m., gostujeta v »Aidi« nepreklicno zadnjič — ga. Mitrovičeva in gđc. Majdičeva. — Zadnji predmajaško nedeljo bo zopet samo večerna predstava. Ponovi se priljubljena komična opera »Prodana nevesta« ob znižanih cenah.

Radio

Sobota, 29. aprila.

Ljubljana: 12 Plošča za ploščo; 13.20 Plošča za ploščo; 17.00 Orkestra uraj; 18.40 Pogovori s poslušalci; 19.50 Pevski zbor praških učiteljev; 20.00 znanjci politiki; 20.20 Vomerjarska igra »Muhasti amori; 22.15 Za dober konec. — Beograd: 12 Zbavnih koncert s plošč; 20 Narodne pesmi; 21 Zbavnih koncert. — Sofija: 13.25 Lalka glasba; 16.30 Komorni koncert; 20.55 Lalka in plesna glasba nato popularni koncert. — Milano: 21 Praznična opera »Kralj Lear. — Bruselj II: 21 Mozartova opera »Don Giovanni. — Berlin: 20.15 Večer pesme melodije. — Bukarešta: 20.15 Schumannov oratorij »Paradiž in Perle. — Varšava: 19.15 Zbavnih vokalnih koncert. — Dunaj: 20.15 Radio cirkus, nato plesna glasba.

Kultura

Koncert zboru PJS z Rakeka v Ljubljani

Redkokdaj se dogodi, da bi prišel v Ljubljano koncertirati kak podoželjski zbor. Pa je že tako: v Ljubljani kaknega dobrega mladinskega zbora ne moremo imeti, smo torej veseli, da so nas že nekolikokrat obiskali Trboveljski slavci, sedaj pa tudi mladinski zbor meščanske šole na Rakeku. Oboji so nam prikazali, kaj zamore doseči zmožen pevovodja, če svojo nalogo pravilno vzame.

Makso Pirnik vodi rakeški zbor šele poldrugo leto, pa ga je spravil že na isto višino kakor Suligoi Trboveljske slavce. Na ljubljanskem koncertu, dne 24. t. m., nas je rakeški zbor povrh še presenetil z umetniško neprichakovano visokim in temu primerno tehnično težkim sporednim, obsegaocim tri dele, ki so prijetno kontrastirali drug drugemu: prvi del nam je nudil 6 pesmic, ki smo jih slišali že na lanskih prireditvah tega zbora, drugi nas je seznanil s 3 skladbami za zbor s spremljevanjem klavirja, a v tretjem smo slišali 4 pesmi najnovejšega datuma. Ves sproti pa je bil hkrati nekaka podoba razvoja slovenske mladinske pesmi.

I. del. Obe Adamčevi prireditbi narodnih (Njav čez izaro in Drežnica) sta koncert prav lepo uvedli in tudi mladim pevci sta nudili priliko, da so se »vpele«. Dolinar (Plavajo meglice bele) se nam je predstavil v najlepši luči, prav tako Tomc (Romarska), Savinov »Maj« nam je dokaz, da nestor slovenskih komponistov — 80 letnik! — noče postati niti star niti zastarel. Moja »Zabica in muha« — lani se strah pevec, je letos že tako rekoč »ponarodela«.

II. del. Premir (Uspavanka) je v svojo skladbo položil veliko nežnosti; klavirska spremljava je kar se da enostavna. Pirnik (Marija je po polju šla) operira mnogo z diatoničnimi disonancami, ki neverjetno prijetno zvenijo. Šivic (Tri otrokove želje) se je v zadnjem hipu odločil, da izostane klavirska spremljava — njegova skladba je tudi brez ne tako sočna, da klavirja v resnici nismo pogrešali.

III. del. Bravničar (Polček čarodejec) je tvoril s svojim šegavim in izredno prikupnim slogom lep kontrast k Cvetkovi melanholični, globoki »Glej, saj ne moreš več«, moje polifono pisane »Ovce in psi« pa k prekrasni Pirnikovi »Uspavanki Matjažku«, ki jo je zbor na spontano zahtevo občinstva moral ponoviti.

Pevovodja Pirnik nam je s tem sporednim razodel svoj visoki umetniški nivo, hkrati pa je bil koncert izredno uspeša manifestacija naše sodobne mladinske glasbe. Zbor je odlični v vsakem pogledu: kristalno čisto intonira, ritmično je precizen, dinamično subtilen do skrajnih mej — vse to mu omogoča, da je dosegel ono, kar je glavno: idealno podajanje notranje vsebine vsake posamezne

skladbe, k čemur je pristopila tudi vzorna izgovorjava besedila.

Navzočna publika je bila vsa navdušena.

Slavko Osterc.

k. Ljubljanski Zvon. Izšla je skupno 3—4 številka 59. letnika te elitne slovenske revije s posmisljivimi prispevki M. Klopčiča, B. Vodušca, J. Ledine, F. Bezljaja (iz Sevcenka) in B. Brechta (prevod B. Rihteršiča), dočim sta prispevala prozo je J. Kozak in T. Šifrer. Ostali deli izpolnjujejo eseje: Bezljaj: T. Sevcenko, Fr. Kidrič: Restavracijska cenzura, Salda-Borko: Dostojevskij, J. Kozak: V ateleju, F. Klemuc: Čut za nacionalizem, T. Šifrer: Ob Miheličevih slikah, B. Kreft: Miroslav Križanec, O. Berkopec: Najnovejša češke pesniške zbirke, B. Kreft: Slovaške pisarnice, K. Dobida: Iz slikarstva in kiparstva, D. Gulič: O razsvetli »Pol stoletja hrvatske umetnosti« in J. Pahor: Marginalije o kritiki. Slede ocene knjig itd.

k. Likovna razstava II. Umetnostnega tedna v uminskih dvorani se zaključuje v nedeljo, 30. t. m., zvečer. Na to se opozarjajo zamudniki, da si jo še pravočasno ogledajo.

Sport

Pred odločitvijo v semifinalu

V nedeljo se bosta odigrali povratni semifinální nogometni tekmi v prvenstvu LNP-a. Zastopnika mariborskega okrožja ISSK Maribor in ČSK bosta nastopila na tujem terenu proti SK Kranju odnosno SK Bratstvu. Čeprav je Maribor zmagal obema 3:1, ČSK pa s 3:0, bosta vendarle oba morala vzeti tekmo pravi resno. Pričakovati pa je, da se bo vprašanje letošnjega prvaka LNP-a reševalo v mariborskem okrožju.

Hrvatski ligaši so izstopili

Z ozirom na okrožnico ZNP-a so se večeraj sestali v Zagrebu predstavniki vseh hrvatskih ligaških klubov in SK Concordije, ki pride v poštev kot novi kandidat za vstop v ligo, ki so se dogovorili, da se po dovršenem letošnjem državnem prvenstvu ne smarajo več za člane nacionalne lige, ker JNS ni s potrebno resnostjo vzel v pretes upravičenih hrvatskih predlogov glede reorganizacije. Zavlačevanje in taktiziranje JNS-a vzbuja v hrvatskih sportnih krogih utis, da JNS nima interesa, da reši vprašanje reorganizacije v splošno korist nogometnega sporta.

OBČNI ZBOR SK STUDENCI

Včeraj je imel v gostini Kraner svoj letošnji redni letni občni zbor SK Studenci, ki si že dalje časa prizadeva, da bi se s pridobitvijo sportnega igrišča lahko vsestransko uveljavil, a mu primanjkujejo za to potrebna sredstva. Zato bo tudi v tekočem letu delo posvočeno predvsem vodnemu in zimskemu sportu, v kolikor klub ne bo uspel, da si najde lastno igrišče. Izvoljen je bil po večini nov odbor s predse, Slavkom Josipom, tajnikom Slavcem Josipom in blagajnikom Sveličem Ivanom na čelu.

Zagrebska „Croatia“ v Maiboru

V soboto, 29. t. m., ob 20. se bodo na verandi Uniona nadaljevale borbe za državno prvenstvo moštev v rokoborbi. Kot gost SSK Maratona, ki se je po zmagi nad domačim nasprotnikom Pekarskim SK plasiral za nadaljevanje tekmovalne, bo nastopil zagrebski klub „Croatia“, ki predstavlja enega izmed najjačjih klubov v državi.

Prireditve bo ena izmed najzanimivejših, kar smo jih doslej videli v Mariboru. Croatia si je osvojila prvenstvo moštev savske banovine, med njimi je bil eden iz več državnih prvakov in reprezentativcev, ki bodo deloma nastopili 12. maja proti Italijanom, kakor Moguljak, Šneberger, Metzner Jurij in tudi nekateri mlajši bor-

ci, ki so se odlično uveljavili na državnem prvenstvu v Slavoncem Brodu.

Za harve domačega kluba bodo nastopili letošnji državni prvaki v srednji kategoriji Verbošt, odlična tehničarja Dolinšek in Ribič, nadalje Orešnik, Vidic in drugi. Obetajo se zanimive borbe, ki bodo trajale približno dve uri, tako da bo občinstvo kvalitativno in kvantitativno prišlo na svoj račun.

Prilika prireditve bo še povečala okoliščina, da bosta nastopila v izločilni borbi Mariborčana Pircher (Pekovski SK) in Metzner (Croatia). Zmagovalec bo postavljen v državno reprezentanco proti Italiji.

Prvi juniorski meeting

Cim je nastopilo malo toplejše vreme, se je začela v Mariboru jako razgibana lahkoatletična sezona, skoro ne mine nedelja brez lahkoatletičnih prireditev. V nedeljo ob 10. bodo prvič v letošnjem letu startali juniorji razredov C, B in A. Pričakuje se, da se bo na Železnikarjevem stadionu zbralo do 30 atletov, ki se bodo kosali v tem lepem sportu, ki obeta tudi občinstvu užlitka polno dopoldan.

JUBILEJNE PRIREDITVE ZNP-A

V okviru jubilejnih prireditev ob 20-letnici ZNP-a je doslej zaključena samo medstena tekma Zagreb-Dunaj ter tekmi z reprezentancama Ljubljane in Osijela. FC Roma bo dal svoj odgovor šele do 25. maja, ZNP pa se pogaja tudi s pariškimi klubi in z reprezentanco Slovaške.

s. Vražnidska „Sloboda“, ki bi morala v nedeljo nastopiti proti SK Železnikarjem, je iz tehničnih razlogov odpovedala gostovanje na ta termin.

s. Sodniški odbor LNP-a je vzel na znanje ostavko sodniškega poverjenika v Mariboru g. Kopača Rada.

s. Madžarska nogometna zveza je ponovno prosila za odgoditev tekme z našo reprezentanco, ki je po prvi prelizitvi bila določena za 24. maj v Beogradu.

s. Bolgarija in Letonica bosta odigrali 24. maja v Sofiji meddržavno nogometno tekmo.

s. Ameriški plavalec Dick Hough je postavil v Newhaven v prsem plavanju na 100 m nov svetovni rekord z 1:07,3. Dosedanji rekord je imel Nemec Joachim Balke.

s. Danka Raghilda Hvegerova je postavila v Hopenhagu nov svetovni rekord v prostem plavanju na 220 yrdov v 2:22,6.

s. Tekom meseca junija bosta dva mlacha za svetovno prvenstvo v boksanju Max Baer: Lunov, nato pa Joe Louis: Tony Galento. Zmagovalec se bosta nato pomerila za naslov svetovnega prvaka težke kategorije.

s. L. Hrvatski motoklub v Zagrebu bo priredil 7. maja velike motoklasične dirke na „Miramaru“.

s. Austin tudi še letos ne bo nastopal za Anglijo v Davisovem cupu kljub do sedanjim nasprotnim vesterem. Za enkrat je odpovedal sodelovanje buje samo za srečanje z Novo Zelandijo.

s. Danka Raghilda Hvegerova bo po zadnjih vesteh postala po olimpiadi v Helsinkih profesionalka.

s. Angleška boksarska federacija je povabila Maxa Baera, da nastopi proti zmagovalcu Tommy Farr—Clarence Burman zmagal je Farr) proti odškodnini 3 milijone dinarjev in povračilu potnih stroškov.

Od 1. maja dalje bodo „Večernikovi“ naročniki za din

10.000.-

ZAVAROVANI

za primer smrtne nezgode.

Kaj je storiti v primeru nezgode, podrobnosti g'ede izplačila odškodnine po zavarovalnici in druga pojasnila bomo objavili v sobotno-nedeljski številki „Večernika“

E. S. BRUCE:

Puščavnikova skrivnost

»Samo majhna praska je,« je rekla.

»Naj pogledam,« je odvrnil Warren.

Praska je bila v resnici prav nedolžna, toda Warren je hotel videti njene lase.

»Precej krvavi,« je pripomnil. S hitro kretnjo ji je snel čepico.

Morje črnih las se je razlilo po njenem vratu. Odtrnil jih je, da bi videl rano. Uho je bilo prav mazinno in pod njim je komaj opazil ranico v obliki srpa, ki je nekoliko krvavela.

»Ne govorite neumnosti!« je vzkliknila, stopila za korak nazaj in si spet nataknila čepico. »Prav dobro veste, da ni nič. In prosim vas, utrite svetilko, ker me z njo samo slepite.«

»Vse to je neumno,« je odvrnil Warren. »Jaz sem vam povedal, kako sem prišel sem, vi pa molčite kakor riba. Vaše vedenje je strašno sumljivo. Prosim vas, recite mi, kaj ste iskali tu, da ne bom taval v temi.«

Govoril je na vso moč resno, toda samo narejeno. Ni se mogel resno jeziti nanjo, ko ga je gledala s svojimi velikimi, poštenimi očmi. Pa vendar se je skri-

vaj vtihovala v graščinski park!

»Nisem imela slabih namenov,« je rekla.

»Prosim vas, verjemite mi!«

»Dobro... Morda... če...«

Mladi mož je imel spet zaprta usta.

»Dajte mi besedo, da ne boste nikoli rekli niti besede o tem srečanju, nai se zgodi kar koli,« je resno rekla in se mu približala. »Zdaj vam ne morem povedati, kaj sem tu iskala, toda prisegam vam, da nisem storila ničesar slabega. Ali mi verjamete? Ali mi boste dali besedo?«

Warren Clinton je bil sicer zelo odločen mož, toda odnehal je.

»Dobro,« je dejal in se nasmehnil. »Obljubljam vam.«

»Hvala!« je tiho odvrnila. »Večno vam bom hvaležna.«

Globoko ga je pogledala in ga zapustila tako iznenada, da se je šele čez minuto, dve, zavedel, da je ni več.

»Čakajte! Samo trenutek! Rad bi...«

Izgnitila je in ni vedel, kje jo je vzela tema. Niti najrahljšega šuma ni slišal. Čul je samo pihtljanje vetra in utripanje svojega srca.

6

Poslušajte me!...

Uthmil je. Vedel je, da je ne bo nazaj. Potem se je nekako zbudil iz zamaknjenja in zaklel. Prepričan je bil, da je ne bo nikoli več videl. In vedel ni ne njene glave, imena, ne njene naslova.

Zdelo se mu je, da s sanja. Sam je bil v temi pod skrivnostnim zidom. Čuti so mu velevali, da se mu ni treba ničesar bati, toda nekakšna neznanja slutnja mu je prišepetavala, da je v nevarnosti in da se mu bo zgodilo nekaj nepričakovaneza. Prav hitro je zvil padalo. Ko se je nekoliko oddaljil od zida, se je počutil že bolje. Kmalu je zagledal pred seboj ravnino, polno njiv. V daljavi nekje je opazil ogenj. Morda ogenj veselja? Kres? Iznenada se je spomnil: njegovo letalo gori. Moralo se je vneti, ko je priletelo na tla.

Warren Clinton ni pomislil, da ni videl ognja že takrat, ko se je z letalom spuščal proti tlom. In vendar je moralo letalo pasti prej na tla kakor njegovo padalo!

Začel je teči v smeri proti ognju. Najprej je križal cesto, potem pa se je iznenada znašel sredi njiv. Ko se je približal ognju, je videl, da je okoli njega že več ljudi. Nekaj kmetrov se je nabralo, dvoje deklet v polemih oblekah, dva gospoda v domačih plaščih in dva policista. Vsi so stali v spodobi razdalji od

letala. Warren je zabolel pri srcu. Ubogi Freddy! Kako bo žalosten, ko bo zvedel za usodo letala, ki je bilo delo njegovih rok!

»Pozor, gospod!«

Policist mu je položil roko na ramo in ga zadržal.

»Kakšna eksplozija bi še utegnila nastati,« mu je rekel.

»Ni verjetno,« je odvrnil Warren in zmajal z glavo. »Nisem imel dosti goriva s seboj. K sreči je padlo letalo na polje, ne pa na kakšno hišo. Nesreča bi bila lahko še dosti hušja.«

»Za pilota je bila dovolj huda!« je vzkliknil nekdo. »Siromak! Unajmo, da je bil na mestu mrtve... preden se je letalo vnelo.«

Warren se je nasmehnil. Ljudje pač niso še čutili, da stoji pilot pred njimi. »Ne moremo ga še potegniti iz letala,« je dejal policist in postrani pogledal smehljivega se Clintona. Njegov nasmehek ga je dražil. »Počakati bo treba, da se bo ogenj unesel. Ne, ni se treba smejeti, mladi mož,« je potem rekel.

Warren pa se je čedalje bolj smejal. Ljudje so strmeli vanj, kakor bi imeli norca pred seboj.

»Mislite, da sem prismojen?« je rekel.

»No, za pilota vam ni treba skrbeti. Zdrav je in nepoškodovan.«

(Dalje sledi.)

